

งานแปลธรรมบาลาน

เรื่องที่ ๙ ธรรมสุทนต์ ผู้ที่ ๑

นะโม ตัสสัตถุ ๆ หาปุตตะ กานิวัตตะ สุตัง สะถาเว ตะวันเน วิหะรันโต มาละกะ
ลัง ตะมะนัง อะลัพะกะเถสิฯ

สาธะโว ดูราสัปปุริสะตังหลาย สัตถา รือพระพุทธรเจ้าแห่งเราตนเป็นครูแก่คนและเดว
คาทั้งหลาย เมื่อทรมานอยู่สำราญในป่าเจตวันนะอาราม หือแล้วยังอิริยาปะทะตัง ๔ ประการ
วันนั้นพระพุทธรเจ้าก็ปารพซึ่งวันประจนแป้พระยามารและมารทั้งหลาย หือเป็นเหตุแก่ญาณะ
สัสสะธัมเทศนาแห่งตน แล้วพระพุทธรเจ้าก็เทศนาเป็นอะภิสัมพุทธรกะถาว่า อัตตะกัลญาณะ
วาหะปุตตะกะนิวันติ ดังนี้ก็มิแต่แหละ อุปดินิตานเหตุการณ์อันพระพุทธรเจ้า จักได้เทศนาอันนี้
นักปราชญ์เจ้าผู้มีปัญญาเป็งรู้ ดังเราจักวิสัธสะนาไปปายหน้านี้เตอะฯ

เอกะทิวะสัง ภิกขุทำมะสะถายังกะถัง สััพพะเมสูง ยังมีกาละวันหนึ่ง เจ้าภิกขุตังหลาย
ก็ไปประสูมจุ่มนุมนกัน ในธัมมะสะถากะศาลา แล้วก็เจียนจำซึ่งกันไปมาด้วยคำว้า ดูราอาวุโส ดู
ลาเจ้าตังหลาย ส่วนว่าพระพุทธรเจ้าแห่งเรานี้ละเสี่ยแล้วยังภาวะอันเป็นพญาแล้วออกไปบวชตน
เดียวสันนั้นแล้วประจนแป้ยังมารตังหลายอันเจือเข้ามาในตีอันกว้างและยาวได้ ๑๒ โยจะนะ
หือปายหนีไปเสี่ยเสี่ยสันนั้น พระพุทธรเจ้าแห่งเรานี้เป็นอันมีอนุภาพมากนักแต่แหละว่าอัน
เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าก็เสด็จออกจากคันทะกุกุฏี แล้วก็เข้าไปนั่งอยู่เหนืออาสนา อันเจ้าภิกขุหากป
ไว้แล้วตื่นกั้นแล เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าจึงจักถามเจ้าภิกขุตังหลายว่า ภิกขะเว ดูราภิกขุตังหลาย
ต่านตังหลายมาประสูมจุ่มนุมนกัน ในตีนี้ด้วยกถากำจาเอียงไค้นั้นจา เมื่อนั้นเจ้าภิกขุตนฉลาดด้วย
โวหาร จึงไหว้พระพุทธรเจ้าว่า ภัันเต ข้าแต่พระพุทธรเจ้า ผู้ข้าตังหลายก็มาเจียรจำถึงอาณุภาวะ
แห่งบุญและคุณแห่งพระพุทธรเจ้าอันประจนแป้ยังหมุมมารตังหลายหนีไปในนั้นแหละ

เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็กล่าวว่า ดูราภิกขุทั้งหลาย พระตถาคตก็ยังป่าเบึงป่าระ มีธัมมตั้งหลายสามัคคิบบอระมวลแล้วจึงตั้งอยู่ในพุทธสภาวะอันประจันเป็ยังหม่อมารตั้งหลายมาก นักการะบัดนี้ก็ควรอัสการรย์เตื่อและในกาละเมื่อก่อน กุพระตถาคตะยังเป็ โโพธิสัตว์ สร้างสม ปานวันนั้นกุก็ยังสอนยักษผู้หนึ่งจื่อว่า กัันตะระยักษ ก็ยังอยู่ในกำสอนกุพระตถาคตะวันนั้นก็ยัง กวนอัสจะริยะแต่้แหละ พระพุทธเจ้าก็กล่าวท่านั้นแล้วอันจักนำเอามายังธัมมะเทศนามาหือแจ้ง แก่เจ้าภิกขุตั้งหลายคั้งอันก็กล่าวเป็นกถาว่า อะติเตกาละ นะสิยัง พรหมะทัตโต นามะราจาระ จังกาเลสิ คั้งนี้ ภิกขเว ดูราภิกขุตั้งหลาย อะติเตกาละ ในกาละเมื่อก่อนนั้นข้ามลวงป็นไปแล้ว เส็ยจिरกาลานันักวันนั้น ยังมีพญาตันหนึ่งจื่อว่า พรหมทัตราจาว่าอัน ก็เสวยราจะสัมบัตติเป็น พญาในเมือง กาละราจะหั้นและส่วนว่านางตั้งหลายอันได้หมีน ๗พันนางมีเกลินีเป็นประธาน แก่นางตั้งก็เป็นปะระบริจาคนแก่พญาตันนั้นและนา

อันนางตั้งหลายฝูงนั้น นางผู้ใดผู้หนึ่งลูกหญิงลูกชายมาตราผู้หนึ่งผู้เดียวก็หาพอ บ่อได้สักคนหั้นและ เมื่คั้งอันเสนาอามาตย์ตั้งหลายก็ไปประชุมกันในกลุ่มพญาแล้วกล่าวว่าสัน นี้ เศวข้าแแต่่มหาราจะเจ้า ส่วนว่าลูกหญิงจายแห่งมหาราจะเจ้า ก็บ่อมีสันนี้ในเมื่่อมหาราจะเจ้า เข้าไปสู่สวรรคตเวิลคแล้วคั้งอัน เมื่่อมแห่งมหาราจะเจ้าตีนี้จักวินาศสิบหายแต่้เตื่อะ จุงจักหือ นางตั้งหลายตั้งกำพาทะนาเอาลูกหญิงชายผู้ประเสริฐเตื่อะว่าอัน เมื่อนั้นพญาได้ยินกำอันนั้นก็ กล่าวว่เราจักหากกระทำตามกำท่านตั้งหลายบ่ออย่าจะแหละว่าอัน วันลุนั้นพญาที่หือนางตั้ง หลายมาประสมจุ่มนุมนกันนในโรงหลวงแห่งตนแล้วก็กล่าว ดูรานางตั้งหลายจุงจักฟังกำเราบัดนี้ เตื่อะ ตั้งแต่้แรกแต่้นี้ไปปายหน้านางตั้งหลายจุงจักพาทะนาเอาลูกจายผู้ประเสริฐเตื่อะว่าอัน ยิว ว่านางตั้งหลายผู้ใดได้จายผู้ประเสริฐแต่้คั้งอันเราก็จักหือราจะสัมบัตติแก่นางฝูงนั้นจะแหละว่าอัน ส่วนนางตั้งหลายฝูงนั้นก็รับเอากำพญาแล้วนางตั้งหลายก็ไปอุปฐากยังรู้กจะเศวคาตั้งหลายอัน รักษาอยู่ในเมืองตี้นั้นแล้วก็พาทะนาเอายังลูกจายผู้ประเสริฐด้วยกำว่า ข้าแแต่้รู้กจะเศวคาตั้งหลาย เจ้าเหยด้วยสันตะพะละอันผู้ข้าตั้งหลายป่าเบึงอุปฐากเจ้ากูตั้งหลายนี้ขอหือลูกจายผู้ประเสริฐเกิดมี

แก่ผู้ข้าตั้งหลายบัดนี้แต่เต๊อะ นางตั้งหลายก็ผาพะนาเอาลูกอยู่ใ้ๆทุกวันทุกคืนสันนี้ก็บ่อปรากฏ
แก่นางตั้งหลายสักคนหั้นและ

ยังมีในวันหนึ่งเป็นวันอุปปะทะศีลเดือนเป็ง ส่วนนางเกสสะนิราจะเตวีเมื่อรุ่งเจ้านางก็
หื้อเข้าแห่งตนหื้อเป็นตานแก่ยากขอตานตั้งหลายมากนั้แล้วนางก็มาสะมาตานเอาศีลอันมีองค์
๘ ประการ แล้วนางก็นั่งอยู่เหนืออาสนาตีนอนอันเป็นเวดไปด้วยผ้ากั้กั้อันมีดีตำแล้ว นางก็มา
ล่ำเป็งถึงยังศีลแห่งตนว่าสันนี้กูมาสูมาทานเอาอุปโปสศีลในวันนี ยิวว่าศีลแห่งกูและบริสุทธี
แต่บ่อขาดเป็นบันล่นท่อนเสียดังอันจูงหื้อลูกจายผู้ประเสริฐมีแก่ข้าบัดนี้เต๊อะว่าอัน เมื่อนั้นหิน
บันทูละกั้มศีลามาตรและสักคกเตวราชา ส่วนว่าอินตาทิราชตนเป็นเจ้าแก่เตวคาตั้งหลายล่ำเป็ง
หั้นยังเหตุอันนั้นแล้วก็รู้ว่านางเกสสะนิราจะเตวีรักษาอุปโปสศีลและผาพะนาเอาลูกจายผู้
ประเสริฐตั้งอัน อันพญาอินตาทิราชรำเป็งว่ากวนกูอินคูหื้อยังลูกจายผู้ประเสริฐแก่นางเต๊อะ ว่า
อันแล้วก็พิจารณาอังกั้เตวาบุตรตนอันจูดิตายจากสวรรคกั้เตวาโลกนั้นก็หั้นยังโพธิสัตว์เจ้าอัน
จูดิตายจากจันฟ้าคังอัน พญาอินตาก็เข้าไปสู่สำนักโพธิสัตว์เจ้าว่าสันนี้ คูลาเจ้าตนหาตุ้กบ่อได้
ขอรานาเจ้ากูจูงลงไปเอาปะติสนธิในต่องนางเกสสะนิราจะเตวีอันเป็นอักกะมะเหลืแห่งพญา
พาราณะสีปุ่นเต๊อะ กั้นว่าเจ้ากูลงไปเกิดในเมืองคนแล้วตั้งอันหรือ ปารมีแห่งเจ้ากูก็จักบวระมวล
จะและประการหนึ่งบ้านเมืองก็จักสุขเกษมมากนั้จะและขอเจ้ากูจูงลงไปเกิดในเมืองคนบัดนี้
เต๊อะว่าอัน โพธิสัตว์เจ้าก็รับเอานิมนต์แห่งพญาอินด้วยคำว่ สารุคิฯนั้และว่าอัน ส่วนพญา
นทร์ลงมาจากสวรรคกั้เตวาโลกแล้วก็เข้าไปสู่ห้องต่องตีนอนแห่งนางเกสสะนิราจะเตวีแล้วก็
กล่าวว่ คูรานางเตเวนางก็ลุกเมื่อเจ้าแล้วชำระเนื้อตนเสียดิบอระมวลแล้วจูงประดับด้วย
เครื่องประดับตั้งมวลแล้วจูงอว่ายหน้าสู่คิสสะกั้ววันออกเต๊อะ กูอินตาก็หื้อรุ่งตัวหนึ่งกาบเอา
หมากกะตันลูกหนึ่งมาต้อคตกลงเหนือตักแห่งนางจะและกั้นว่านางได้หั้นหมากกะตันลูกนั้น
นางจูงจักกินหมากกะตันลูกนั้นแล้วนางจูงเอาแก่นในหมากกะตันต้อคไปใต้ปุ่นปราสาทแห่ง
นางเต๊อะ

ส่วนว่าลูกชายผู้ประเสริฐก็จักเกิดมีแก่นางจะแหละว่าอัน เมื่อนั้นส่วนว่านางเกษนิราชะ
เทวีก็สะอื้นตั้งอันหลับนั้นแล้วก็รู้แจ้งว่าเป็นกำฝืนนางก็ลืกกจำระเนื่อตนเสียแล้วก็มาไขหน้าปอง
เบิ่งชรนั้งอยู่ตั้งอัน ตื่นนั้นพญาอินทรีนมิตรดนหือเป็นรู้งตัวหนึ่งแล้วกabayงหมากกะตันลูกหนึ่ง
ด้วยจะงอยปากแห่งตนมาต้อดลงเหนือตักแห่งนางราชะเทวีแล้วหนีไปหั้นแหละ นางเทวีกินยัง
หมากกะตันลูกนั้นแล้วนางต้อดแก่นในหมากกะตันลูกนั้นไปได้ป็นปราสามแห่งตั้นหั้นแหละ
ในขณะที่เมื่อนางต้อดลงยังแก่นหมากกะตันลูกนั้นยังมีแม่ม้าตัวหนึ่งก็จักเดินมาได้ปราสาทแห่ง
นางเทวินั้นมันหั้น มันก็กินหั้นแหละกั้นว่าแม่ม้าตัวนั้นกินแล้วตั้งอันคัพพะก็มาตั้งอยู่ในต้อง
แห่งแม่ม้าตัวนั้นบัดเดียนั้นหั้นแหละ ส่วนนางเทวิกั้นว่ากินหมากกะตันลูกนั้นแล้วส่วนว่า
โพธิสัตว์เจ้าก็จุติตายจากสวรรคตเวทโลกแล้วลงมาเอาปฏิสนธิแห่งต้องนางเทวีเกษนิก็รู้ว่าคัพ
พะมาตั้งอยู่ในต้องแห่งตั้นตั้งอันนางก้อบอกแก่พญาด้วยคำว่ดั่งนี้ เตะวะ ข้าแแต่่มหาราจะเจ้า
บัดนี้คัพพะก็ตั้งอยู่ในต้องแห่งข้าแล้วว่าอัน

เมื่อนั้นพญาได้ยินก้านางกล่าวตั้นนี้ก็มีใจมจันยินดีมากนั้เหตุว่าตนจักได้ลูกชายผู้
ประเสริฐนั้นแหละ อัสสะป็นนะ ส่วนว่าแม่ม้าตัวนั้นทรงคัพพะบอระมวลแล้วก็เกิดได้ลูกเผือก
ตัวหนึ่งหั้นแหละ รูปม้าตัวนั้นมีตาทั้งสองอันเขียวงามเหมือนดั่งแก้วมณีนั้นก็มีแหละ คนตั้ง
หลายใส่จื่อม้าตัวนั้นว่าม้ามณีกabayเพื่ออันแหละ ในการปายหน้าแต่นั้นบ่อนานเท่าใดส่วนว่านาง
เทวีอันทรงคัพพะได้ลืบเดือนบริมวลแล้วก็ประสูติได้ลูกชายผู้หนึ่งวรรณะป็นดั่งค้ำนั้นก็มีแหละ
ในวันโพธิสัตว์เจ้าเกิดมานั้น ส่วนว่าตัวพญาตั้งหลายอันอยู่จุมปูทวีปตั้งมวลก็ได้มายังราชะป็น
นาการของฝากมากนั้เป็นตั้นว่าเงินและค้ำมาถวายเป็นพ้อแห่งโพธิสัตว์เจ้ามากนั้
หั้นแหละหรือ ป็นนาการของฝากตั้งหลายมวลฝุงนั้นบ้ออาจจักกะนะนานับได้และเหตุตั้งอัน
พญาตั้นพ้อก็เอานิมิตใส่จื่อลูกแห่งตั้นว่า เจ้าสุทธุ ว่อัน และเมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าก็ถึงวัยยะขึ้น
ใหญ่มาแล้ว เจ้าก็ไปเรียนเอาศาสตะศิลป์อันยังทธุในเมืองตักกะสีลาบอระมวลแล้วเจ้าก็สั่ง
อําลาทิสสะปาโมกะจะอาจารย์สู่เมืองแห่งตั้นวันนั้นแหละ ส่วนว่าโพธิสัตว์เจ้าก็สักเสริญยกยอยัง

การอันยังทนมากนักนาบุคคลจักเสมอได้ก็มีหันแหละ ตะวา ในกาละนั้นลูกผู้พี่โพธิสัตว์เจ้าก็มี
ผู้หนึ่งชื่อว่า เสวะกะกุมาร ส่วนน้องหญิงนั้นชื่อว่านางกาเลนวุติก็มีแหละ ส่วนนางผู้นั้นมีรูปอัน
งามป็นตั้งนางเวตวาก็มีแหละ ตะทา ในกาละนั้นกัณฑัพพะยักขา เมื่อนั้นยังมียักษ์ผู้หนึ่งชื่อว่า
กัณฑระยักข์ เป็นใหญ่แก่สัตว์ตั้งหลายก็มาเอนางกาเลนวุติผู้ขึ้นไป เพื่อเป็นนางใช้สอยแห่ง
น้องยังมีผู้ชื่อว่า อัจจะนะวะคินันหันแหละ ส่วนโพธิสัตว์เจ้ารู้ว่านางกาเลนวุติงามนักตั้งอันเจ้า
ก็เข้าไปลองดูยังนางผู้้นมากนัก เจ้าก็บอรู้ว่าผียักษ์มาเอาไปเพื่อหันแหละ เจ้าก็ถามซึ่งเสวะกะ
กุมารก็กล่าววว่า ดูราเจ้าเรือน้องแห่งข้าผู้้นผียักษ์ก็มาเอาไปแล้วแหละ เจ้ากุมารทั้งสองเจียนจา
กันเท่านั้นต่างคนต่างหนีเมื่อสู่ปราสาทแห่งตนหันแหละ ตะทา เวชยาปัดตั้ง กาล ในกาละเมื่อ
โพธิสัตว์เจ้าถึงวัยอะอันใหญ่มาได้ลิบเจ็ดขวบเข้าตั้งอันเรือ พญาพรหมณ์มะทัตตราจาตนพอกี
กระทำกระอันตรายไปสู่ปาละโลกปายหน้าหันแหละ เมื่อนั้นคนตั้งหลายก็มากระทำเลิกลา
ส่งสการพญาตนนั้นแล้วก็พร้อมกันเอาอุสสาราชะภิษะยัง โพธิสัตว์เจ้าหือเป็นพญาแดนพ้อแห่ง
ตนหันแหละ คนตั้งหลายก็ห่างยังม้ากามณิตัวนั้นมาถวายแก่โพธิสัตว์เจ้าหันแหละ เมื่อนั้น
โพธิสัตว์เจ้ามักไปลองดูยังกำลังม้าตัวนั้นตั้งอัน เมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าก็ขัดดาบศรีกัญจด้วยแอ
แห่งตนแล้วก็ขึ้นขี่ม้ามณิคาบตัวนั้นแล้วตั้งอัน คนตั้งหลายก็เป่าก็ตีดุริยดนตรีตั้งหลายห้า
ประการก็กระทำส่งเสพปฐาธุการซึ่งโพธิสัตว์เจ้ามากนักตั้งอัน ม้ามณิคาบตัวนั้นได้ยินเสียง
เมื่อนั้นตั้งหลายฝูงนั้นก็สยองขึ้นไปในอากาศมีประมาณได้โยจะนะหนึ่ง เมินก็อยะสุดเจ่นตาคน
ตั้งหลายไปหันแหละ

เมื่อนั้นคนตั้งหลายก็ไปบอกแก่นางเกษนิราชะเตวีอันเป็นแม่แห่งโพธิสัตว์เจ้าอันยังยัง
อาบน้ำชำระตนไปปลัดันแล้วตั้งอัน เขาก็กล่าววว่า เศว ข้าแต่แม่เตวีเป็นเจ้าเรือ ราชะบุตรอัน
เป็นลูกแห่งแม่เตวีเป็นเจ้าหัน อันว่าม้ามณิคาบหากนำเมื่อเหนืออากาศปุ่นแล้วแหละ ขอรราชะเต
วีเป็นเจ้าอย่าหือผู้เข้าตั้งหลายสิบหายแต่เตื่อะ ขอรราชะเตวีเป็นเจ้าจุงเรียกเอายังเจ้าราชบุตรนั้นคิน
มาบัดนี้เตื่อะว่าอัน เมื่อนั้นนางเตวีตนแม่โพธิสัตว์เจ้าได้ยินกำอันนั้น นางราชะเตวีก็มาหันรีบ

กันนักเล็งดูยังลูกต้นคืนมาดั่งอื่น ก็ลูกขึ้นยังต้นแขนตั้งสองแล้วก็ร้องไห้กล่าวว่า กถา หาหา ตา
ตะบุตรตา กานิวัดตะสุมาอะนาถังกะโลสิเมตมะ บุตตะนะปัสสามิ หัตถะยังเมยฺยสสะติวิ ดังนี้
บุตตะกา คูรา เจ้าลูกรักแม่แม่เจ้าจูงคืนมาเตื่อะ เจ้าอย่าหือแม่สิบหายเสียเตื่อะจูงคืนมาเตื่อะ
อย่ากระทำหือแม่นี้หาตีเป็งบ่อได้เตื่อะ กันว่าเจ้าบ่อคืนมาหือแม่ได้หันเจ้าในวันนี้ดั่งอื่นหรือหัวใจ
แห่งแม่ก็เป็งว่าจักแตกไปจะแหละ เจ้าคืนมาบัดนี้เตื่อะ เมื่อนางเทวีเรียกโพธิสัตว์เจ้าอยู่ดั่งอื่น
ส่วนว่าโพธิสัตว์เจ้าก็ได้ยินกำแห่งแม่แห่งต้นให้และร้องเรียกต้นสนนั้น เจ้าก็มีหัวใจเป็นดั่งจัก
แตกไปนั้นเหตุว่ารักแม่แห่งต้นมากนัก มหาสัตว์เจ้าก็ถอดออกคาบศรัทัญจด้วยมือต้นว่าใส่ใจ
ม้าตัวนี้เป็นอันหายบกกล้าแข็งมากนักสนนี้ มากุจักตัดคอกม้าตัวนี้หือตกลงเหนือแผ่นดิน ตีนี้เตื่อะ
ว่าอัน เมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าคะนิงใจว่าดั่งอื่น ม้ามณีคาบตัวนั้นก็รู้อาชญาไสยใจโพธิสัตว์เจ้าก็
ว่ายหน้าคืนมากล่าวแก่เจ้าแห่งต้นว่า ข้าแต่เจ้าจูงข้าก็จักนำไปเอาราชจะสัมปฎิหือแก่เจ้าจะแหละ
ขอมหาราชเจ้าอย่าฆ่าผู้ข้าเตื่อะ ส่วนว่าโพธิสัตว์เจ้าได้ยินกำอันนั้นเจ้าก็มาเจียรจำกับม้ามณีคาบ
กำอันมิงจะไปนำเอาสัมปฎิหือแก่กูนั้นยังบมอันแต่จะรือ เมื่อนั้นม้ามณีคาบกล่าวว่าข้าแต่
มหาราชเจ้ากำอันนั้นมีแต่ว่าอัน เมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าได้ยินกำอันนั้นก็จึงเอาคาบศรัทัญจใส่ไว้
ในฝักแล้วมาร่ำเป็งถึงคุณแม่แห่งต้นใจๆ ร้องไห้แล้วก็เกิดประกุ่มมือไหว้แม่แห่งต้นแต่ไกลหัน
และ ม้ามณีคาบก็เอาโพธิสัตว์เจ้าไปด้วยลำคับหนทางก็ไปถึงเมืองอันหนึ่งชื่อว่า เสตระระนครก็
มีและ อะละ ในกาละนั้นยังมีพญาต้นหนึ่งชื่อว่า เสตระราชา ก็เสวยราชสมบัติในเมืองเสตร
นครที่นั่น รือมีนางอัคคะมเหสีแห่งพญาต้นนั้นชื่อว่า นางปทุมมาปัพพาวะดีและจือลูกสาวแห่ง
พญาต้นนั้นชื่อว่า นางจิริปัพพาวะดี อันประกอบด้วยรูปอันงามมากนักเป็นดั่งจะนางฟ้านั้นก็
มีแหละ เมื่อนั้นตัวพญาตั้งหลายอันอยู่ในสัตตะระจุมพุทวิปตั้งมวลก็รู้ว่านางจิริปัพพาวะดีมีรู
อันงามมากนักดั่งอื่น ก็ใจว่ามายังของฝากตั้งหลายอันมากนักรมาถวายเป็นพญาเสตตะระราช
ต้นพ่อนั้น เพื่อว่าจักขอเอานางว่าอันจุนแหละ พญาเสตตะระราชต้นพ่อก็บ่อหือแก่พญาต้น
ใดต้นหนึ่ง ก็กล่าวซึ่งคนใจตัวพญาตั้งหลายว่าสนนี้ ลูกยิงเราคนนี้จักไว้หือแก่พญาต้นชื่อว่า
อินตาราชนั้นตาย เราบ่อหือตัวพญาฝูงอื่นได้และว่าอัน เมื่อนั้นคนใจตั้งหลายก็เมื่อไหว้พญา

ตั้งหลายชั้นแหละ ส่วนพญาเสตตะราชก็หื้อคนตั้งหลายแปงปราสาทหลังหนึ่งมีปืนได้เจ็ดชั้น
แล้วก็หื้อนางปัพพาวดีขึ้น ไปอยู่ชั้นถ้วนเจ็ดนั้นแล้ว พญาต้นพอกก็แต่งข้าหญิงผู้หนึ่งจื่อว่าปทุมมา
ไว้เป็นนางก้อมใจสอยแก่ลูกคนในปราสาทชั้นถ้วนเจ็ดนั้นชั้นแหละ ส่วนนางก้อมใจผู้นั้นถึงกา
ละเมื่อเอามาเอาวัตถุตั้งหลายเป็นต้นว่า ข้าวโภชนะนะอาหารและเครื่องไล่ลาตาจวนจันมันตั้ง
หลายเยื้องใดก็เตียนยอมมาเอาจิมพ้อครวตั้งหลายสองส่วนตั้งวันบ่อขาดชั้นแหละ ตถา ในกา
ละยามนั้นประรัมมะโพธิสัตว์เจ้ากัณฑ์ไปรอดเมืองเสตตะนครคืนนั้นแล้วเจ้าก็ลงมาจอดศาลาปายน
อกเวียงหั้นแหละ แล้วเจ้าก็ถอดยั้งเครื่องประดับแห่งต้นออกปีกผ้าไว้ จึงกล่าวซึ่งม้ามณีกาบ มิง
จุงจักไปหากินหญ้าพ้อมึงก่อนเตอะ กูจักเข้าไปสู่ในเวียงปุ่นก่อนแหละ เมื่อใดกูละนิกถึงมิง
เมื่อใดคั่งอัน มิงจุงมาหายามนั้นเตอะ ม้ามณีกาบก็รับเอาคำเจ้าแห่งต้นว่า สาธุๆ นักว่าอันแล้ว
มันก็ไปหากินหญ้าพ้อมึงก่อนชั้นแหละ ส่วนว่าต้นมหาสัตว์เจ้าก็เข้าไปในเวียงเจ้าก็แบ่งเพศเป็น
พราหมณ์หนุ่มผู้หนึ่งชั้นแหละ ในเมื่อมหาสัตว์เจ้าเข้าไปในคนตั้งหลายฝูงนั้นอันอยู่ในเวียงนั้น
กัณฑ์เข้าไปในสถานใดก็คิดคนฝูงใดไปสู่น้ำและคนฝูงใดออกไปปายนอกและเข้ามาในเวียงก็
ดี ก็เตียนยอมวันฉะนาสักเสริญยอยกยังรูปแห่งนางจิริปัพพาวะดิงามนักและว่าอันจุกุนหั้นและ

ส่วนว่านางจิริปัพพาวะดีมีวันฉะนากันทะรถอันงามสนั่นด้วยสันทะพะละอันได้กระทำ
บุญเยื้องใดนั้นจาแต่และ นางจิริปัพพาวะดีนั้น เมื่อก่อนนางมีใจเลื่อมใสในแก้วตั้งสามประการก็
ได้หื้อยังบัจจยตั้งสี่เป็นประธานด้วยสัทธาจิตตะทานประการหนึ่ง นางได้สร้างพุทธรูปเจ้าไว้
เป็นที่ไหว้และปูจาแก่คนและเทวดาตั้งหลายด้วยโอกยะปัสสาตะสัทธาอินดีก็มีและ ส่วนว่าบุคคล
ละญิงจายตั้งหลายได้เกิดมาในภาวะอันใดและปะนกะบด้วยเข้าของบริโภคมากนักแหละมีส
วันฉะเนื้อต้นอันงามตั้งอันก็เหตุได้กระดำบุญรักษาศีลในกาละเมื่อก่อนแหละ ส่วนว่าโพธิสัตว์
ได้ยินกำคนตั้งหลายหากยอยังนางจิริปัพพาวะดีสวันนั้น เจ้าก็คณิงใจว่าสันนี้คือกูจักได้หั้นยัง
นางปัพพาวะดีผู้นั้นจาว่าอัน เจ้าก็มาบตบยังกันทะจวนจันแล้วไล่ลาทายังต้นตัวตั้งมวลแล้วบ่อ
เต้าแต่นั้นเจ้าก็ทัดทรงดอกไม้อันหอมต่างๆประดับด้วยเครื่องตั้งมวลเจ้าก็มานิกก็ถึงม้ามณีกาบ

แห่งต้น เมื่อกลางคืนนั้นแล้วในเมื่อโพธิสัตว์เจ้าละริกถึงม้ามณีกาบแห่งต้นดั่งอันม้ามณีกาบตัว
นั้นก็มาในกาละบัดเดียนั้นหันแหละ กั้นว่าม้ามณีกาบมาแล้วก็ถามซึ่งโพธิสัตว์เจ้าว่า ข้าแต่
มหาราชเจ้า เจ้าภูละนิกถึงข้าจักไปไปที่ไหนจา โพธิสัตว์เจ้ากล่าวว่ คุรามณีกาบ ภูเขาหัน
หน้านางจิริปัพพาวะดี ดีหลีแหละ ม้ามณีกาบกล่าวว่ ข้าแต่เจ้าดีนักกว่าอัน เมื่อนั้นมหาสัตว์เจ้า
ก็ถือเอาขี้สิ่งมีต้นว่าดอกไม้ออกของหอมต่างๆ แล้วขึ้นขี่ม้ามณีกาบไปด้วยอากาศต่อรอดประตุ
ปราสาทจันถ่วนเจ็ดนั้นแล้ว มหาสัตว์เจ้าทอดพระเนตรตาเล็งดูรูปเนื้อแห่งต้นนางด้วยรูปอก
กระดานประตุนั้นเจ้าก็หันยังนางอันนอนหลับอยู่และประกอบด้วยรูปอันงามเป็นประตุดั่งคำ
นั้น โพธิสัตว์เจ้ากล่าวซึ่งม้ามณีกาบกล่าวว่ คุรม้ามณีกาบ มิงจูงเล็งดูเตอะว่าอันแล้วเจ้าก็ย่อง
ไปยประตุปราสาทเข้าไปสู่ในห้องต้องคืนอนแห่งนางเจ้าก็เล็งดูแต่หัวลงถึงดิน ก็บ่ออินจักอ้อม
ก่ายจิงกล่าวว่แม่ว่าคนตั้งหลายมิใจได้และร่อยและปั่นมาเล็งดูยังรูปแห่งนางนั้นก็บ่ออ้อมก่าย
ได้สักคนและส่วนว่าโพธิสัตว์เจ้าก็เอาคันทะจวนจันตั้งหลายฝูงนั้น ไล้ลาทายังต้นแห่งนางนั้น
แล้วก็เอาแถวดอกไม้ม่าเกี่ยวยังเกล้าผมแห่งนางนั้น ไว้ส่วนว่าดอกไม้อันทะของหอมอันเสสสะ
เหลือองตานางนั้นเจ้าก็ทานางก้อมผู้นั้นแถวดอกไม้อันเกี่ยวเกล้าไว้สันเดียนั้น เหลือกว่านั้นเจ้าก็
แต้มหลังนางตั้งสองเป็นรูปปลารูปเตารูปนกไว้แล้วเจ้าก็เล็งดูหัน เมื่อจักใกล้รุ่งม้ามณีกาบก็
เรียกเอาโพธิสัตว์เจ้าว่า ข้าแต่เจ้ากูรือยามเตียงคืนก็พันไปแล้วจักดาถึงใกล้รุ่งแล้วเจ้ากูจูงออกมา
เตอะ โพธิสัตว์เจ้าก็ได้ยินม้ามณีกาบเรียกต้นดั่งอัน เจ้าก็ออกมาจากปราสาทแล้วก็ขึ้นขี่ม้ามณี
กาบไปสู่ที่อยู่แห่งต้นหันแหละ โพธิสัตว์เจ้าก็มาเจียรจากับด้วยม้ามณีกาบว่า คุระรามณีกาบ
มิงจูงไปหากินหญ้าก่อนเตอะกั้นว่ากูนี้ กั้นว่าปราศจากนางจิริปัพพาวะดีผู้มีรูปอันงามดั่งอันหรือ
ชีวิตแห่งกูก็บ่อหลังว่าจักมีจะและ กั้นว่าถึงยามค่ำแล้วมิงจูงมาหากูเตอะ ม้ามณีกาบก็รับเอาก่า
โพธิสัตว์เจ้าแล้วก็ไปกินหญ้าต่อเต้าถึงกาละยามค่ำก็มีและ ในกาละกลางคืนอันมหาสัตว์เจ้าไป
หานางนั้นรุ่งแจ้งแล้วนางจิริปัพพาวะดีก็หันนางก้อมผู้นั้นทัดทรงยังแถวดอกไม้อันและไล้ลาทา
จวนจันและรายรักอันมหาสัตว์เจ้าหากจักแต้มไว้สันนั้น นางก็ไขว่หัวและกล่าวซึ่งนางก้อมว่า
คุลาแม่ดอกไม้อันนี้มิงได้แต่ใต้ใดมาอันจา นางก้อมกล่าวว่ข้าแต่เจ้ากูอะสังมากระทำแต้มไว้แก่

ข้ามนั้นว่าอันแล้วมันก็เล็งดูหลังแห่งนางจิริปพาวะคินั้นเล่า มันก็หันอันแต่มีรูปตั้งหลายเป็นต้น
ว่ารูปปลารูปเต่ารูปนกตั้งหลายฝูงนั้นก็ไข่หัวกันหันและ นางจิริปพาวะคิก็คินใจว่าคน
สามัญญะผู้ใดผู้หนึ่งป้อมมากระดำสนนี้บ่อหลังว่ามีจะแผละ รอยว่าพญาตันจื่อว่าเทวินตาทวะ
มากระดำแต่มีไวนางใส่ใจสนนั้นก็อยู่หันแผละส่วนว่าโพธิสัตว์เจ้าก็จ่านำไปสามวัน วันถ้วนสี่
วันถ้วนห้า นางจิริปพาวะคิก็เจียรจกกับนางก้อมผู้นั้นว่า คุณาแม่บุคคไลป้อมมาแต่มีราตั้งสอง
สนนี้จา เขียวว่าบ่อรู้จักตั้งอันจิตแห่งเราตั้งสองบ่อหลังจักมีแต่แผละว่าอันนางก้อมก็ว่าผีและ
มีคั่งอัน ในวันนี้เราตั้งสองกวรรณอนหลับอยู่สิ่งเดียวและในกาละเมื่อคืนเราตั้งสองอย่าหลับเรา
ตั้งสองจักกระทำเป็นคั่งหลับอยู่นั้นเตอะ จิริปพาวะคิก็เจียรจกกับด้วยนางก้อมว่าคุณาแม่ปทุม
มาในเมื่อคืนตั้งมวเราอยู่บ่อหลับว่าอันเราจักกระทำตั้งหรืออยู่นั้นจา เว้นไว้ประตุสิ่งเดียวจะ
แผละว่าอันเมื่อนั้นนางก้อมว่าข้าแต่เจ้ากุผิวว่าอันเราตั้งสองจักเอาดีปลึกกับก้านดอกอุบลมาบดกับ
กันแล้วใส่ตาเราอย่าหือไปไหนลับเตอะว่าอัน นางตั้งสองกระทำด้วยประการอันหันแผละ ส่วนว่า
นางจิริปพาวะคิก็บังคับนางก้อมไว้ว่าคุณาแม่ปทุมมาเราตั้งสองจักเอาผ้าปีกหน้าไว้แล้วอนนะ
คั่งหลับนั้นเตอะ กันว่าเทวินทวะและเข้ามาในห้องต้องตื่นอนเราตั้งสองจักกอดเอาไว้บ่อหือ
หนีจะและ ในเมื่อพญาอินททเวเข้ามาแล้วจุกักสำคัญสัญญาจื่อว่าจักผ้าแห่งนางจะแผละ กันว่า
กุหือสัญญานแก่มิงจุงลิกช่วยกันเตอะนางตั้งสองก็ปฏิญาณต่อกันสนนี้แล้ว ในกาละยามค้ำจัก
ใกล้เตียงคินมาถึงคั่งอัน โพธิสัตว์เจ้าก็เอายังสิ่งมีต้นว่าคันทะของหอมตั้งหลายประดับตนแล้วก็
ขึ้นจี๋ม้ามณิกาบไปสู่ปราสาทแห่งนางแล้วมหาสัตว์เจ้าก็สอดพระเนตรตาเล็งดูด้วยกระดานประตุ
ก็หันยังนางอันนอนอยู่เป็นปกติคั่งหลับนั้นแผละ มีรัสมีสองแจ่งในคินนั้นโพธิสัตว์เจ้าจกกับด้วย
ม้ามณิกาบว่า คุณาณิกาบมิงจุงเล็งดูวัณณะรังสีแห่งนางจิริปพาวะคิดูเตอะว่าอัน นางก็รู้ว่า
มาแล้วคั่งอันก็ชาบนางก้อมว่าคุณาแม่ปทุมมามิงรู้และหรือพญาตันจื่อวินเทวนั้นมาแล้วและ
มิงอย่าได้ปาก มิงจุงเอาผ้าปีกหน้าไว้เป็นคั่งหลับนั้น นางก้อมก็ชาบว่าข้าแต่เจ้ากุข่าก็ทำตามก่า
เจ้ากุแต่ก็แล้วและว่าอัน เมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าก็ก้อยหย่องเข้าไปสู่ห้องต้องตื่นอนแห่งนางจิ
ริปพาวะคินั้นแล้ว เจ้าก็กล่าวสักเสริญยกยอยังที่อยู่แห่งนางแล้วก็เอาคันทะจวนจันไล่ลาทาดน

นางนั้นนิยมตั้งเมื่อก่อนนั้นก็มี กาละเมื่อคืนข้ามลวงฝันไปแล้วมีม้ามณีคาบเรียกเอาโพธิสัตว์เจ้า ว่าข้าแค้นหาราชเจ้าส่วนว่ายามเที่ยงคืนนี้ก็ลวงฝันไปแล้วและเจ้ากุงออกมาเตื่อว่าอัน เมื่อ นั้นนางจิริปพาวดีก็รู้ว่าจักออกหนีแห่งมหาราชเจ้าก็สัญญาแก่นางก้อมด้วยอันจักฝ่าแลในเมื่อ มหาสัตว์เจ้าก้อยกย้ายตีนออกจากคั่นอนดั่งอัน ส่วนว่านางจิริปพาวดีก็ลุกกันนักแล้วก็ สวมกอดเอาท่ามกลางคั่นแห่งมหาสัตว์เจ้าด้วยมือตั้งสองหั้นแหละ แล้วกล่าวว่าข้าแค้นเจ้ากุงอยู่กับ ด้วยข้า อย่าว่าจักหนีเสียเตื่อว่าอัน ส่วนว่านางก้อมได้หั้นนางจิริปพาวดีกอดมหาสัตว์เจ้า ได้ดั่งอันก็ลุกด้วยพันนักก็หวนเอาข้อมค่างแห่งโพธิสัตว์เจ้าไว้แล้วก็กล่าวว่า ข้าแค้นหาราช เจ้ากุงอยู่ด้วยกับข้าอย่าว่าจักไปสู่ที่อื่นเตื่อว่าอัน เมื่อนางจิริปพาวดีเอายังโพธิสัตว์เจ้าได้ดั่งอัน มหาราชเจ้าก็กล่าวซึ่งมีม้ามณีคาบบัดนี้นางก็ลิกกอดเอาไว้บ่อหื้อหนีแล้วและเจ้าจักหื้อกุกทำ อยางไรคี่นิจว่าอัน มีม้ามณีคาบกล่าวว่าข้าแค้นหาราชเจ้าคี่ว่ามีดั่งอัน มหาราชเจ้าอยู่ที่นี้ก่อน เตื่อเหตุใดและว่าอันจาแต่แหละ มหาราชเจ้าประกอบไปด้วยบุญคุณอันมากนักเหตุดั่งอันกั ยะอันหนึ่งบ่อหลังจักเกิดแก่มหาราชเจ้าคี่หิ และมหาราชเจ้าอย่าหนักใจเจ่นเตื่อว่าอัน เมื่อ นั้นโพธิสัตว์เจ้าก็เจียรจ่ากับมีม้ามณีคาบว่าดูรามณีคาบกำอันมิงกล่าวนั้นลุงจักมีหั้นก่อนเตื่อ กู ระนิกก็คี่ถึงมั่งดั่งอันมิงลุงมาหากุยามนั้นเตื่อ ว่ามณีคาบก็รับเอากำเจ้าแห่งคั่นก็ไปหากินหญ้า หั้นและในเมื่อโพธิสัตว์เจ้าอยู่กับนางในปราสาทที่นั้น ส่วนว่านางจิริปพาวดีก็ถามซึ่งฉัพพิ สัตว์เจ้าว่า ข้าแค้นเจ้ากูหรือจื่อแห่งเจ้ากุนั้นพญาวินทเวทอะอันแต่หรือ รู้ว่าคนอื่นอันจา โพธิสัตว์เจ้า ได้ยินกำอันนางถามสนั้นเจ้าก็คี่นิจใจว่าคี่ว่าเป็นพญาวินทเวทอะคี่ว่าพญาอันแต่ดั่งอันนางก็ จักฟังกำกูแต่แหละหรือกล่าวกำร้ายนี้บ่อร้อนมีผู้เป็นใหญ่สักเตื่อแหละ กูจักกล่าวกำอันมีแต่ แหละ เจ้าคี่นิจสนั้นแล้วจึงกล่าวคู้ขานว่า เราบ่อใจพญาวินทเวทอะแหละ เรายนี้เป็นลูกพญาพ หมดทตราชอันอยู่ในเมืองพาราณสินครปุ้นแหละ เรายนี้เป็นสุทธุกุมารและได้ยินกำอันนั้นก็มี ใจจ่มจิ้นยินคี่มากนักและตั้งแต่โพธิสัตว์เจ้าได้มาอยู่กับนางจิริปพาวดีนั้น ส่วนว่านางก้อมผู้ นั้นยอมไปเอาข้าวน้ำโภชนะอาหารและเครื่องไล่ลาทาจวนจันตั้งหลายสามส่วนทุกวันก็มีแหละ ในกาละปายหน้าแต่นั้นบ่อเท่าใดยังมีพ้อครวตั้งหลายก็หั้นนางก้อมมาเอาข้าวน้ำโภชนะอาหาร

และคันทะของหอมตั้งหลายก็ยอมเอาไปสามส่วนทุกวันเขาก็มาเจียรจำว่าตั้งนี้ คูราเจ้าตั้งหลาย นางล้อมผู้นี้แต่ก่อนยอมมาเอาวัตถุของกินสองส่วน ส่วนหนึ่งหื้อลูกสาวพญาเจ้ากิน ส่วนหนึ่งมันกินแล้ว บัดนี้ป้อยเอาไปสามส่วน มันเอาไปสู่ผู้ใดกินส่วนหนึ่งนั้นจักว่าจู้มันมีหรือว่าจู้ ลูกสาวเจ้าพญาเจ้าเรามีนั้นจา เมื่อมันลงมาตั้งอื่นเรจักเขียนถามดูจะและว่าอื่น ถึงกาละอันดีลงมาเอาข้าวตั้งอื่นนางก้อมก็มาสู่ที่อยู่แห่งพ่อครัวหั้นและ

เมื่อนั้นพ่อครัวตั้งหลายก็ถามนางก้อมใช้ว่าคูรานางปทุมมาแต่ก่อนมีงเท่ามาเอาข้าวสอง ส่วนคายหื้อลูกสาวเจ้าพญากินส่วนหนึ่งอีกส่วนหนึ่งมีงกินและบัดนี้ป้อยมาเอาสามส่วนสันนี้รา ส่วนหนึ่งมีงเอาไปหื้อบุคคลผู้ใดจามมีงเอาไปสู่จู้มีงกินจะหรือหรือว่าเอาไปสู่จู้ลูกพญากินนั้นจามมีง จูงบอกตามนี้เตื่อะ ผิว่าบ่บอกแก่ตูดั่งอื่นตูดั่งหลายจักไปไหว้สาพญาเจ้าบอกชียอันนี้หื้อ กระทำโทษแก่มีงจะและว่าอื่น นางได้ยินกำพ่อครัวตั้งหลาย หากกล่าวสันนั้นมันมีใจสันระสาย มากนักมันก็บ่บอกแก่บุคคลผู้ใดมันก็เท่ากล่าวว่ามีแต่เจ้าตั้งหลายข้าก็หากจักบอกจะและแล้ว มันก็รับเอาข้าวน้ำโภชนะอาหารเมื่อสูสำนักนางจิริบัพพาวดีด้วยสัพพะมากนั มันก็บอกแก่นางจิริบัพพาวดีว่าข้าแต่เจ้ากูในวันนี่ว่าพ่อครัวตั้งหลายก็รู้ว่าเจ้ากูมีชู้ว่าอื่นแล้วและ เจ้ากูจัก กระทำตั้งหรือจาเมื่อนั้นนางจิริบัพพาวดีได้ยินนางก้อมมาบอกมีสันนั้นนางก็บอกโพธิสัตว์เจ้าว่า ข้าแต่เจ้ากูบัดนี้เขาก็รู้ว่ากูมาอยู่กับด้วยข้าแล้วดีหลีและเจ้ากูจักหื้อเผื่อข้าตั้งสองทำอย่างไรดีจา โพธิสัตว์เจ้าได้ยินกำนางจิริบัพพาวดีกล่าวสันนั้นจึงจักกับด้วยนางก้อมว่าคูราปทุมมา มีงอย่าได้ นึกใจเตื่อะ ผิว่าพญาเจ้าถามมีงตั้งอื่นมีงจูงบอกตามอันมีจันเตื่อะว่าอื่น นางก้อมก็รับเอากำ มหาสัตว์เจ้าแล้วมันก็ไปสู่ที่อยู่แห่งพ่อครัวตั้งหลายฝูงนั้นหั้นและ เมื่อนั้นพ่อครัวตั้งหลายก็เอา นางก้อมไปสู่สำนักพญาแล้วเขาก็ไปไหว้พญาว่า ข้าแต่มหाराชเจ้ารือนางผู้นี้อันมหाराชเจ้าหาก แต่งพำเริญอุปัฏฐากรักษายังลูกมหाराชเจ้าดีหลี ส่วนว่านางก้อมผู้นี้แต่ก่อนลงเอาข้าวน้ำ โภชนะอาหารกับผู้ข้าตั้งหลายสองส่วนทุกวันดีหลีและป้อยบัดนี้มาเอาวัตถุตั้งหลายไปสามส่วน เล่าสันนี้ มันจักว่าเอาไปหื้อไผ่กินก็บ่รู้ได้ ผู้ข้าตั้งหลายถามมันก็บ่รูกล่าวดีหลีและมหาสัตว์

เจ้าจูงถามมันดูเตีอะ เมื่อนั้นพญาเสตตระราชได้ยื่นกำพ้อคร้วกล่าวสนั้นนั้น พญาก็ถามซึ่งข้าหญิง
ผู้นั้นว่าดูรานาปทุมมา มีเป็นคั้งพ้อคร้วว่าอันแต่รีอ นางก็ขานว่าข้าแแต่มหาราชเจ้าผู้ข้าก็ลงมาเอา
สามส่วนแแต่และพญากล่าวว่า เมื่อดั้งอันมึงเอาส่วนนั้นไปหื้อไผกินเล่าจาว่าอัน นางก้อมผู้นั้น
ได้ยื่นกำพญาถามคั้งอันก็บ่ออาจจักอำไว้ได้มันมีใจสั้นระสายมากนักก็ไหวพญาว่าข้าแแต่มหาราช
เจ้า มีพญาตันหนึ่งจื่อเทวินทะเทวะก็มาอยู่กับลูกมหาราชเจ้าดีหลีคั้งอันผู้ข้าก็ได้เอาข้าวสามส่วน
เพื่ออันและ เมื่อนั้นพญาเสตตระราชก็เกียดแแต่มหาสัตว์เจ้ามากนักรเป็นคั้งหรือคือเป็นคั้งงูพิษอัน
ท่านเอาค้อนมาตีหัวบ่อตายนั้น พญาคนิงใจว่าสนั้นวันพุกเข้าจุกหื้อบ่าวคนคั้งหลายมากนักรจัก
หื้อเขาคั้งหลายเหล่นมหรสพแล้วจุกหื้อวินทะเทวะกุมารผู้นั้นมาแล้วจุกเล็งดูรูปสมและเตจะ
อนุภาพแห่งมันดูก่อนจะและพิว่าหาฤทธิบ่อได้คั้งอันจุกคักหัววินทะเทวะผู้นั้นหื้อเป็นเจ็ดบั้ง
เจ็ดท่อนไปค้วยดาบแห่งจูกะและ พญาคนิงใจสนั้นแล้วในวันลุนนั้นพญาก็หื้อมายังท้าวพญา
คั้งหลายมาจุ่มนุมนกันแล้วพญาก็มีอาชญาบังคับบังเสนาคั้งหลายว่าเราจักเล่นมหรสพตามภาษาเรา
จะและ สูดังไปเอาเป็นไม้เคื่อเจ็ดเป็นหนาสีนิ้วมือขวางแล้วฝิ่งเรียงกันเป็นค้ำ แต่สนั้นท่านจูง
เอาเป็นหนาสีนิ้วมือขวางฝิ่งเรียง เป็นไม้เคื่ออันนั้นไปเล่าถัดนั้นท่านคั้งหลายจูงเอาเป็นขาง
เจ็ดจันและอันหนาสีนิ้วมือขวางและฝิ่งลำคักคักเป็นหลักนั้นไปท่านคั้งหลายจูงเอาเป็นทองคัก
เจ็ดเป็นหนาสีนิ้วมือขวางนั้นจันแล้วท่านคั้งหลายจูงไปเอาเกวียนคั้งหลายเจ็ดเล่มเต็มไปค้วย
ทรายจุ่มคั้งเรียงถัดเป็นขางนั้นแล้วเกวียนคั้งเจ็ดเล่มจูงหื้อเต็มไปค้วยก้อนหินคั้งหลายจุ่ม
แล้วมาคั้งเรียงถัดเกวียนทรายนั้นเล่าแล้วสูคั้งหลายจูงคั้งไหวยังรูปนยัคไนที่อันสุดแห่งเกวียน
หินคั้งหลายฝิ่งนั้นเตีอะ ท้าวพญาเสตตระราชคนิงใจว่าคั้งนี้ วินทะเทวะกุมารผู้นั้นยังรู้ศาสตระศิลป์
อันยังทนต์คั้งอันจุกหื้อยังเป็นคั้งหลายและเกวียนหินเกวียนทรายเล่านี้จูกะและพิว่าหาศาสตระ
ศิลป์บ่อได้คั้งอันจุกคักหัวแห่งวินทะเทวะกุมารผู้นั้นค้วยดาบวะจระเป็กแห่งจูกะและ พญา
คนิงสนั้นแล้วจูงหื้อคนคั้งหลายแต่งแปงยังเป็นคั้งหลายค้วยประการคั้งกล่าวมานี้และ

อะมะหาสา ตะธา สะขานิปัญจะ สัตตะ ปานิดา เมตาระ เยอะ โลเจสุ เถอะ
ละ ละปีตะวา นิปัญจะสัตตะ กานิติ ภิกขะเว สุราภิกขุตั้งหลายในเมื่อพญาเสตระราชมีอาชญา
บังคับสนั้น ส่วนว่าอามาตย์ทั้งหลายก็ได้พิจารณาขังวัตตุดั่งหลายฝูงนั้นแล้วกระทำไว้ด้วย
ประการดั่งกล่าวแล้วมาไว้สาพญาแล้วว่าข้าแต่มหाराชเจ้าผู้ข้าตั้งหลายก็กระทำแต่งแปง
อาชญามหाराชเจ้าตั้งมวลแล้วและว่าอัน เมื่อนั้นพญาเสตระราชกล่าวว่าสุราเพื่อนตั้งหลายคินัก
ว่าอันแล้วก็ให้อามาตย์ผู้หนึ่งด้วยกำว่าดั่งนี้สุราอามาตย์ท่านจงไปบอกหือลูกสาวนั้นมาสู่สำนัก
แห่งเรบัดนี้เตอะ อามาตย์ผู้นั้นก็รับเอากำพญาแล้วก็ไปสู่สำนักโพธิสัตว์เจ้าแล้วกล่าวว่า ข้าแต่
มหाराชเจ้าส่วนว่าพญาต้นเป็นพ่อแห่งมหाराชเจ้าก็หือข้ามหाराชเจ้าตั้งสองเมื่อสู่สำนักแห่ง
มหाराชเจ้าในบัดนี้และว่าอัน เมื่อนั้นมหाराชเจ้าได้ไดยินกำอามาตย์มาบอกต้นดั่งอันเจ้าก็บอก
แก่นางจิริปปพาวดีว่าสุรานางพญาเจ้าต้นพอกก็หืออามาตย์มาบอกเราตั้งสองเมื่อสู่สำนักต้นพ่อ
บัดนี้จะและว่าอัน เมื่อนั้นนางก็กล่าวว่าข้าแต่เจ้าคินักและว่าอันแล้วนางจิริปปพาวดีก็ประดับ
นด้วยเครื่องประดับตั้งมวลแล้วก็ลงมาจากปราสาทคูวิลาสองอาจามนักเป็นดั่งหรือคือเป็นดั่ง
พญาอินทร์ต้นเป็นเจ้าแก่เตวคาอันงมาจากปราสาทกับด้วยนางสุชาดกก็มีและ มหาสัตว์เจ้าก็ลงมา
จากปราสาทแล้วก็ลงไปยืนอยู่ที่บัยโคปราสาทแห่งพญาแล้วทอดพระเนตรตนเล็งแลแย่มอไปมา
อันจกกลัวขามบ่อได้ดูวิราสองอาจามนักเป็นดั่งหรือคือเป็นดั่งราชสีห์จกเข้าไปในท่ามกลางหมู่
เนื้อทั้งหลายหาที่จกกลัวขามบ่อได้และในเมื่อโพธิสัตว์เจ้าขึ้น ไปยืนอยู่ชั้นบันโคปราสาทพญา
เจ้าก็เล็งแลไปมานั้นคนตั้งหลายมวลมีพญาร้อยเอ็ดต้นเป็นประธานและเสนาอามาตย์ตั้งหลาย
อันอยู่เฝ้าพญานั้นเขาก็สาธุกาลเหตุว่ายินดีด้วยเตจะบุญสมปานแห่งมหาสัตว์เจ้าก็มีและมหาสัตว์
เจ้าก็เข้าไปไว้พญาเสตระราชต้นพอนั้นแล้วก็ไปนั่งอยู่ต่ออันควรแก่ต้นก็มีแหละ กันว่าเจ้านั่งอยู่
แล้วหรือเสตระราชก็ปากด้านเจียรจำกับด้วยมหาสัตว์เจ้าว่า สุราเจ้าราชบุตรเจ้ากุฎิกมาจาก
ประเทศบ้านเมืองสันฐานที่ไคมาสมสู่อยู่กับด้วยลูกแห่งข้านี้จว่าอัน เมื่อนั้นโพธิสัตว์เจ้าก็ปาก
ด้านเจียรจำกับพญาข้าแต่มหाराช เจ้าผู้ข้าลูกแต่เมืองพาราณสีปุ่นมาและว่าอัน แล้วเจ้าก็บอก
แก่พญาด้วยลำดับแต่ต้นถึงปลายตามอันมิจอันหันแหละ ราชะพญาเสตระราชก็ถามยังคุณณะ

วิเศษแห่งโพธิสัตว์เจ้าว่าสันนี้ คุราเจ้าราชบุตรเมื่อตั้งอันศาสตราศิลป์กุนนะวิเศษอันใดอันหนึ่ง ยังมีแก่เจ้าก็จะรู้ว่าบ่อมีอันจา เมื่อนั้นมหาสัตว์เจ้าก็เลิกอัญชลีแล้วกล่าวว่าข้าแด่มหาราชเจ้า ศาสตราศิลป์ทนต์นั้นยังรู้สะหน้อยและว่าอัน เมื่อนั้นพญาก็ได้ยินกำอันนั้นก็กล่าวว่าคุราเจ้าราช บุตรพี่และมือตั้งอันก็ใคร่หั้นกุนวิเศษละกำลังเดชะอนุภาพแห่งเจ้ามากและจุงกระทำหื้อพ่อหั้น บัดนี้เตอะ พญาเสตระราชกล่าวเท่านั้นแล้วก็หื้อคนทั้งหลายตีกลองร้องป่าวในเมืองตั้งมวลดด้วย กำว่าคุราเพื่อนจาวเรา เขาตั้งเมืองบัดนี้ยังมีจายผู้หนึ่งมาในเมืองตีนี้อันมีศาสตราศิลป์อันยังทนต์ นึกว่าอันเราจักลองดูศาสตราศิลป์แห่งมานะวะผู้้นบัดนี้แล้วผู้ใดมักไขว่หั้นจุงเส็งดูบัดนี้แต่ เตอะว่าอันเมื่อนั้นคนตั้งหลายได้ยินกำอันนั้นก็มาต่อมกันช่วงหลวงพญามากหลายนัก เมื่อนั้น พญาเสตระราชมักใคร่เส็งดูศาสตราศิลป์แห่งโพธิสัตว์เจ้าตั้งอัน โพธิสัตว์เจ้าก็เอาองใส่ทนต์นั้น ออกมาแล้วก็กล่าวว่า ผู้ใดจักอาสาจะตะจักขึ้นไดยังทนต์ขึ้นดูเตอะว่าอัน ท้าวพญาตั้งหลายก็รับ เอาแล้วก็ขึ้นยังทนต์ที่ละคนละตีลำดับกัน ไปก็บ่อมีผู้ใดผู้หนึ่งขึ้น ได้สักคนเขาตั้งหลายก็ขึ้นทนต์ นั้นพอหื้อพุ่งขึ้นจุกน ทนต์นั้นก็บ่อก้อมได้เป็นคั่งหรือคือเป็นคั่งบุคคลผู้หนึ่งมายืนอยู่และจัก น้อมหัวลงหื้อติดดินนั้นและ โพธิสัตว์เจ้าก็กล่าวว่าท้าวพญาตั้งหลายอย่าว่าจักขึ้นคนละทีเตอะ แม้นคนตั้งหลายได้ละคนละพันก้อมกันทีหนึ่งทีเดียวขึ้นพื้นซ็อนแห่งขาทนต์นั้นก็บ่อก้อมได้ กันเอาสายทนต์ขึ้นสบักดูเตอะว่าอันก็บ่อมีผู้ใดอาสามาด้านจักจักได้ไหญ่และว่าอัน เมื่อนั้น ท้าวพญาตั้งหลายก็หื้อหมายังคนตั้งหลายฝูงมีกำลังแรงมากนักประมาณสามพันคนแล้วกระทำ ไร่หื้อเป็นสามหมู่ๆละพันคนแล้วพญาก็เอาทนต์ไปหื้อขึ้นและเตอะและจุ่มดูหั้นและส่วนว่าทนต์ อันนั้นมาตราจักก้อมน้อยหนึ่งก็บ่อมีแหละ ในเมื่อคนพันคนขึ้นบ่อได้ก็หื้อจุ่มใหม่ขึ้นเล่าหั้นแหละคนจุ่มใหม่ขึ้นสันเดียวกันก็บ่อขึ้นได้ บ่อยเอาหมู่ใหม่ขึ้นก็สันเดียวกันก็บ่ออาจจักขึ้นได้ ต่างคนก็ต่างอึด ตากพักจุกนหั้นแหละ เมื่อนั้นพญาเสตระราชก็จึงจำซึ่งโพธิสัตว์เจ้าว่า คุราเจ้า ราชบุตรขอเจ้าจุงกระทำกุนนะวิเศษแห่งเจ้าหื้อปรากฏแก่ผู้เข้าตั้งหลายบัดนี้เตอะว่าอัน

เมื่อนั้นประมมะโพธิสัตว์เจ้าก็รับเอาทนต์อันคนตั้งหลายหากน้อมนั้นแล้วเจ้าก็มาขึ้นทนต์
อันนั้นโดยนิ้วก้อยแห่งต้นนิ้วขึ้นสิ่งเดียวและในเมื่อโพธิสัตว์เจ้าขึ้นทนต์แล้วกล่าวแก่พญาว่าข้า
แค้นหาราชเจ้าจักหื้อผู้ข้ายังสังจา พญาเสตรระราชกล่าวว่าคุณเจ้าราชบุตรจูงยังไม่เป็นเหล็กเป็น
ขางเป็นทองเกวียนหินเกวียนทรายตั้งหลายและอันละเจ็ดกับด้วยรูปยนต์อันตั้งเรียงกันไว้
เตอะ โพธิสัตว์เจ้าอันอยู่ท่ามกลางหมูคนตั้งหลายอันมากนักครุ่นเรื่องด้วยอิทธิฤทธิ์อนุภาพว่าระ
สงสารเสมอดั่งราชสีห์แห่งอินทาทิราชอันอยู่ในท่ามกลางแห่งสงครามคือว่าไอศวรทั้งหลายนั้น
ก็หยาดทนต์เป็นเหล็กเป็นทองเป็นขางเกวียนหินเกวียนทรายยนต์ตั้งหลายฝูงนั้นมีเป็นไม้
เคื่อเป็นต้นแตกเป็นจะจวนไปเสียดั่งมวลบ่อหรือสักอันแหลหรือป็นทนต์อันนั้นก็ขึ้นมาสู่มือแห่ง
โพธิสัตว์เจ้าดั่งเก่าเล่าหั้นและ ในขณะเมื่อโพธิสัตว์เจ้ายังทนต์ไปถูกต้องวัตถุตั้งหลายฝูงนั้นเสียง
อันดังมากนักเป็นดั่งหรือคือเป็นดั่งฟ้าผ่าอันได้สูงหนึ่งโยจะนะหนึ่งนั้นก็สะท้านไปทั่วจุมปฐวิป
ตั้งมวลขึ้นไปถึงพรหมโลกปุ่นก็มีและโดยจะเอาอนุภาพแห่งมหาสัตว์เจ้ามีมากนักสันนั้นคิดด้วย
บุญสมปานแห่งโพธิสัตว์เจ้าหากำจูป่อหื้อถอยเสียดและในขณะยามนั้นส่วนว่าพญาเสตรระราช
และตัวพญาตั้งหลายร้อยเอ็ดต้นนั้นกับตั้งเสนาอำมาตย์ตั้งหลายและคนตั้งมวลฝูงนั้นก็มิ
จมนเงินยนิศมากนักก็เอาดอกไม้คันทะของหอมผายปฐจามมหาสัตว์เจ้าแล้วกระทำเสียงสาธุการ
กวัดแกว่งปฐจามมหาสัตว์เจ้ามากนักบ่อแต่่นั้น ส่วนว่าเตวดาตั้งหลายอันอยู่รักษา มีพรหมเตว
ดาเป็นต้นและเตวดาอันอยู่ถ้อยอภามาวะจะระตั้งมวลก็ตบต้นแขนปฐจาสาธุการก็หว่านดอกไม้ทิพย์
และคันทะของหอมตั้งหลายปฐจาโพธิสัตว์เจ้าในเมื่อเสตรระนครคืนนั้นเป็นประดุจจะดั่งท่าฝามะ
อันใหญ่ตกลงมามากนักก็มีวันนั้นแหล

บ่อแต่่นั้นแผ่นดินหลวงลงหนว่าได้สองแสนสี่หมื่นโยจะนะก็ร้องก้องสนั่น
ห้วนไหวไปมาควรรอศรรย์เปิงกลัวหนั่งห้วปองสยองเส้นขนลุกจูเส้นก็ด้วยจะบุญสมปาน
มหาสัตว์เจ้าก็ปรากฏแก่คนและเตวดาตั้งหลายก็มีและ ในกาลนั้นพญาเสตรระราชต้นนั้นก็ถูก
จากที่นั่งแห่งต้นแล้วก็ไปอุ้มเอาโพธิสัตว์เจ้ามานั่งเหนือดักต้นแล้วก็จูบจุมกะม่อมแล้วกระทำ

อภิวัตมงคลแก่ลูกตั้งสองในขณะบัดเดียนั้นก็มีและ ส่วนว่าโพธิสัตว์ได้นางจิริปัทพาวดีเป็นเมียแล้วตั้งอันอยู่บ้านเท่าใดยังมีวันหนึ่งเจ้าก็นอนในเมื่อกกลางคืนอันจักใกล้รุ่งเจ้าก็คิดถึงแม่แห่งตนก็บ่อาจสามารถอดคิดคำทุกข์อันฮักแม่แห่งตนอยู่บ่ได้มีหน้าอันเต็มไปด้วยน้ำตาแล้วเจ้าก็ร้องไห้แล้วก็กล่าวเป็นคาถาว่า กิวิสติ หาหาอะมุกะตังกัคฉามิอะหังมาตุอภิสิ้วมะเยเหตุสามิ วิตัง ดังนี้และ อะมูริอแม่แห่งกูผู้นั้นยังเป็นสันโดและส่วนว่ากูนี้จักเมื่อถึงแม่แห่งกูได้นั้นจา มะเย ตั้งกูจักใสใจกูนี้กันว่ากูบ่ได้หันแม่แห่งกูตั้งอันหรือชีวิตแห่งกูนี้บ่ร้างจักมีแก่กูเป็นไปจะและ โพธิสัตว์เจ้า มีคำสเนหารักแม่แห่งตนก็ร้องไห้รำไรไปมามากหนัก ในขณะนั้นนางจิริปัทพาวดีก็สะดุ้งตื่นด้วยถ้อยเสียงไห้ นางนั้นก็ถามว่าสันนี้ข้าแต่เจ้ากูเหตุอันใดมีและเจ้าไห้ นั้นจา ในเมื่อนางถามตั้งอัน โพธิสัตว์เจ้าก็กล่าวว่า ดูราส่วนว่าพีนี่ก็มารำเปิงก็คิดถึงแม่แห่งกูที่อันอยู่ในเมืองพาราณสีนครปุณและในเมื่อวันอันมาแห่งกูพีนี่ ส่วนว่านางราชเทวีอันเป็นแม่แห่งกูพีนี่ ก็พร้อมกับด้วยเสนาอามาตย์ทั้งหลายจักภิเชกกูพีนี่หื้อเป็นพญาว่าอันกูพีนี่ก็ได้ขึ้นขี่ม้ามณีกาบตัวนี้มักใคร่ลองดูกำลังแห่งมันว่าอันม้ามณีกาบตัวนี้ก็เอากูพีนี่มาด้วยดวงอากาศก็ลวดมาถึงที่นี้และเมื่อม้ามณีกาบตัวนี้เอากูขึ้นสู่อากาศตั้งอัน นางราชเทวีแม่รักแห่งกูพีนี่รู้ว่าม้าพาเอากูขึ้นสู่อากาศตั้งอันก็ออกมาจากปราสาทแล้วก็ร้องไห้เอากูพีนี่ด้วยประการต่างๆมากหนักเหตุตั้งอันกูพีนี่จึงร้องไห้เพื่ออันและ ขิยาอันอยู่ในเมืองที่นั้นบ่หล้างจักมีอันและรือปราศจากแม่หรือชีวิตแห่งกูนี้บ่หล้างจะมีแหละว่าอัน เมื่อนั้นนางจิริปัทพาวดีก็เจียรจกกับด้วยมหาสัตว์เจ้าว่าเตอะข้าแต่เจ้ากูพีนี่ว่าเจ้ากูบ่อยู่และจักเมื่อตั้งอันข้าก็จักเมื่อกับด้วยเจ้ากูจะและว่าอัน มหาสัตว์เจ้าจูงอยู่กับพ่อแม่แห่งนางเตอะนางอย่าไปกับกูนี้เตอะว่าอันนางก็ว่าข้าจกขอไปเมื่อกับเจ้ากูตั้งได้แต่และ พิวว่าเจ้ากูบ่หื้อข้าเมื่อแต่ตั้งอันชีวิตแห่งข้าบ่หล้างว่าจักมีจะและว่าอัน มหาสัตว์เจ้ากล่าวว่าดูราพิวว่าพ่อและแม่แห่งนางหื้ออนุญาตแก่นางหื้อเมื่อตั้งอันก็จูงเมื่อเตอะ นางจิริปัทพาวดีได้ยินคำอันนั้นก็มิใจจมจิ้นยินดีมากหนักหั้นและ

ในเมื่อคืนนั้นรุ่งแจ้งแล้วดั่งอื่น โภทิสต์ตัวเจ้าและนางบีพพาวดีก็ลุกยามเช้าเสวยข้าวน้ำโภชนะอาหารแล้วก็เอากันไปจากปราสาทเมื่อสู่พญาเสตระราชต้นเป็นพ่อแม่แห่งนางนั้นแล้ว ก็ไหว้วาตะวะข้าแค้นหาราชเจ้าผู้เข้าจักขอสั่งอำลามหาราชเจ้าเมื่อสู่บ้านเมืองแห่งต้นข้าก่อนจะและอดะในกาละนั้นพญาเสตระราชได้ยินกำ โภทิสต์ตัวเจ้ากล่าวสนั้นนั้นจักห้ามมหาสัตว์เจ้าได้จึงกล่าว ว่าครุเจ้าลูกรักแก่พ่อแม่ผิวว่าเจ้าบ่อมีใจมักอยู่แต่ดั่งอื่น เจ้าจุงจักเอาลูกยิงแห่งพ่อและแม่เมื่อสู่เมืองเจ้าเตื่อว่าอันแล้วพญาที่เวรแห่งลูกยิงแห่งต้นหื้อแก่ โภทิสต์ตัวเจ้าหั้นและ พญาขออาราธนาขอหื้อมหาสัตว์เจ้าอยู่ในเมืองที่นี้ได้สองสามวันแล้วพญาที่ป่าวหื้อคนตั้งหลายเล่นมหรสพกระทำปูพระมหาสัตว์เจ้ามากนักรักก็มีแหละ ส่วนว่าพญาที่ประดับนางจิริบีพพาวดีราชเทวีลูกรักแห่งต้นด้วยปราณีตอาภรณ์ตั้งมวลงแล้วจักหื้อโอวาทกำสอนแห่งลูกรักแห่งต้นดั่งอื่นก็กล่าวเป็นกาถาว่า มะตัง ะทัง ปะมาทัง กาละหิ อับปะ มัตตะ จัตตาริ สาทิ อับปะมะ ถัมภิ จะตัง ะนะวะสสามิเกหิ ดั่งนี้ครุรานางราชะธิดาลูกรักแก่พ่อกั้นว่าเจ้าไปสู่สำนักพ่อแม่แห่งเจ้าแล้วอย่าทำประมาทต้นสักอันเตื่อะ ประการหนึ่งเจ้าจักไปที่ใดอย่าได้ประมาทมีสติอันดีเตื่อะอยู่ก็อย่าประมาทจุงมีสติเจ้าจุงไปสู่สำนักผัวแห่งเจ้าด้วยดี จุงคบย่ายิงนักรักเตื่อะ พญาที่หื้อกำสอนแก่ลูกต้นเท่านั้นแล้วก็แต่งยังเข้าไต่ข้าวงหื้อแก่นางและ โภทิสต์ตัวเจ้าวันนั้นและ ตะดิยะวะเส ในวันถ้วนสามนั้น โภทิสต์ตัวเจ้าก็เอานางจิริบีพพาวดีออกจากปราสาทแล้วก็ไปไหว้วาตะวะพ่อแม่ของหื้อขามาโทษแห่งต้นแล้วก็ลงมาจากปราสาทพญาต้นพ่อแม่และแม่นั้นแล้วก็ไปตั้งอำลาพญา ร้อยเอ็ดต้นและเสนาอามาตย์ตั้งหลายด้วยกำว่า ครุเจ้าท้าวพญาอามาตย์ตั้งหลายเรจักสั่งอำลาท่านตั้งหลายเมื่อก่อนและท่านทั้งหลายหาความประมาทบ่อได้จุงมีเตื่อะประการหนึ่งท้าวพญาตั้งหลายจุงเอากันอยู่กระทำกุศลบุญเป็นต้นว่าหื้อदानรักษาสิลห้ำสิลแปดแล้วหื้อสะวัสดีจุงคนเตื่อะว่าอันคนตั้งหลายมีท้าวพญาเป็นต้นก็เลิกอัฐฐลีขึ้นตั้งกะม่อมแล้วก็กล่าวว่าข้าแค้นหาราชเจ้าป็อยมีมารเสียดผู้ตั้งหลายดั่งรื่อนั้นจา ขอมหาราชเจ้าอย่านานมากนักเจ่นเตื่อะว่าอันจุงคนๆก็มีวันนั้นและ ส่วนว่าปรัมมะ โภทิสต์ตัวเจ้าก็ระนึกคิดถึงม้ามณีกาบแห่งต้นนั้นและส่วนว่าม้ามณีกาบก็รู้ใจเจ้าแห่งต้นก็สยองด้วยอากาศแล้วก็มายืนอยู่สองหน้าแห่ง โภทิสต์ตัวเจ้าในขณะที่วันนั้นก็มีและ

ส่วนปริมมะโพธิสัตว์เจ้าก็เห็นว่าหั้นม้ามณีกาบแล้วดั่งอันเจ้าก็ขึ้นขี่ม้าตัวนั้นแล้วเอานางจิริปัพพาวดีนั่งก้มทำบายหลังแห่งต้นแล้วม้ามณีกาบก็สยงขึ้นไปในอากาศตามกำลังแห่งต้นก็มีและ

ในกาลนั้นคนตั้งหลายก็สาธุการด้วยเสียงอันดังมีนั้นมากนักแล้วเขาก็ไหวโพธิสัตว์เจ้าหั้นและส่วนว่าม้ามณีกาบตัวนั้นประกอบด้วยกำลังมากนักก็ไปไกลประมาณได้โยชน์แล้วในเมื่อป้อป้อเสียงวันเตื่อดังอัน นางจิริปัพพาวดีนั้นอันอาเป้ทและลมหากมาถูกต้องดั่งอันก็มาเป็นอันดีลำบากมากนัก ส่วนโพธิสัตว์เจ้าก็ลอบกำคูดุยังหลังแห่งนางแล้วก็รู้นางลำบากมากนักสันทันเจ้าก็กล่าวม้ามณีกาบว่าดูรามณีกาบมิงจูงยังอยู่ในที่นี้ก่อนเตอะ ม้ามณีกาบกล่าวซึ่งโพธิสัตว์เจ้าว่าข้าแต่เจ้ากูอย่าว่าจักยังอยู่ในที่นี้เตอะหรือประเทศที่นี้คือเป็นด่านยักษ์ผู้หนึ่งชื่อว่า กัณฑ์ระยักษ์หากรักษาที่นี้และ ในเมื่อโพธิสัตว์เจ้าถามว่าดูรามณีกาบหรือยักษ์นั้นหากรักษายังประเทศที่นี้เหตุใดนั้นจาในกำมหาสัตว์เจ้าหากถามดั่งอันม้ามณีกาบแก้วตัวนั้นก็กล่าวว่าข้าแต่มหाराชเจ้า ส่วนว่ายักษ์ผู้ชื่อว่ากัณฑ์ระยักษ์นั้นอันอุปฐากพญาเวสสุวรรณได้สามปีแล้วมันใคร่กินจิ้นคนตั้งหลายก็ขอพรซึ่งพญาเวสสุวรรณหั้นและพญาเวสสุวรรณก็บ่ออาจจักห้ามยักษ์ต้นนั้นได้ก็กล่าวว่าดูรายักษ์พิวาท่านใคร่กินจิ้นคนแต่ดั่งอันท่านจูงไปรักษาด่านที่หนึ่งแล้วกระทำแต่งเป้งศาลาหลังหนึ่งหื้อเอาเครื่องบริโภคนแห่งคนตั้งหลายมาไว้ในที่นั้นและกันว่าคนผู้ใดผู้หนึ่งมาจอนอนในศาลาที่นั้นดั่งอันท่านจูงไปถามถ้วนสองทีสามทีเตอะ กันผู้ใดบ่อปากบ่อขานดั่งอันมุงจูงกินผู้ นั้นเตอะพิวาทหากำประมาทบ่อได้ยังตอบยังขานดั่งอันมิงอย่ากินคนผู้นั้นเตอะ พญาเวสสุวรรณก็หื้ออนุญาตแก่มันสันนี้แล้ว ส่วนว่ายักษ์ผู้นั้นก็รับเอากำพญาเวสสุวรรณวันนั้นแล้วมันก็มารักษาด่านป่าที่นี้แล้วเป้งศาลาไว้บายหน้าปุ่นและบ่อเต่าแต่นั้นนางยักษ์จินก็มีน้องผู้หนึ่งชื่อว่าอัจชนะนวดก็เป้น้องหญิงแห่งมันก็มีแหละ ข้าแต่มหाराชเจ้ารือนางกาเลนุวะดีผู้เป้นลูกของแห่งมหाराชเจ้านั้นมันเอามาเป้นบริวารแห่งมันหั้นและเหตุดั่งอันมหाराชเจ้าอย่าว่าจักยังที่นี้เตอะกว่าอันแล้วก็ไปบายหน้าแต่นั้นน้อยหนึ่งกัณฑ์ระยักษ์ยังหลังนั้นแต่มหาสัตว์เจ้าถามม้ามณีกาบว่าศาลาหลังนี้เป็นศาลาแห่งบุคคลใดจาวาอัน ม้ามณีกาบว่าข้าแต่มหाराชเจ้าศาลาอันนี้เป็นศาลาแห่งกัณฑ์ระ

ยักษนั้นและ โปริสตัวเจ้าก็เจียรจำซึ่งม้ามณีคาบว่าดูราม้ามณีคาบกาละอันนี้เพื่อทั้งสองก็เป็นอัน
ลำบากมากนักเราทั้งหลายจึงลงยั้งที่นี้ก่อนเตอะว่าอัน ม้ามณีคาบตัวนั้น ได้ยินกำเจ้าแห่งต้น
ลำบากตั้งอันก็ลงมาสู่ศาลาที่นั้นแล้วก็จอดอยู่ที่นั้นหั้นและ นางจิริปปพาวดีก็เสวยข้าวน้ำ
โภชนะอาหารบอระมวลแล้วก็อยู่หั้นและ ในกาละยามค่ำและมาถึง โปริสตัวเจ้าก็มาเจียรจำซึ่ง
ม้ามณีคาบว่าเราตั้งสองอย่าได้ประมาทแต่เตอะเราจักเปลี่ยนกันลับกันตื่นจะและมิงจูงหลับ
ก่อนกูเตอะว่าอันม้ามณีคาบกล่าวว่ามีข้าแค้นมาราชาเจ้าจูงหลับก่อนผู้ข้าเตอะมหาสัตว์เจ้าก็รับเอา
กำม้ามณีคาบว่าดีๆและว่าอัน อยู่แต่บประตุศาลาภายในอันหับไว้ดีแล้วก็กล่าวว่ามีม้ามณีคาบมิง
จูงรักษาประตุด้วยดีเนื้อว่าอันแล้วเจ้าก็เอานางนอนอยู่หั้นแหละในเมื่อกาละปะละมะยามนั้น
ส่วนว่ากันตระระยักษผู้นั้นก็มาต่อประตุศาลาหั้นแล้วก็กล่าวว่ามีบุคคลผู้ใดมาจอดศาลากูนี้จาว่า
อันเมื่อนั้นม้ามณีคาบกล่าวซึ่งยักษว่ากูนี้จ้อมณีคาบและยักษก็หนีไปหั้นและเมื่อปลายคืนยักษผู้
นั้นก็เข้ามาดียังเป็นประตุสันเดียนั้นแล้วม้ามณีคาบก็กล่าวสันเดียนั้นและยักษได้ยินก็หนีไป
น้อยหนึ่งก็เข้ามาถามแล้วม้ามณีคาบก็กล่าวสันเดียนั้นตราบถึงมัชฌิมะยามแล้วก็ลุกนั่งอยู่แล้ว
ก็กล่าวซึ่งม้ามณีคาบว่าดูราม้ามณีคาบมิงจูงหลับเตอะกูตื่นแล้วและว่าอันม้ามณีคาบก็หลับแต่หั้น
และอยู่ห้อยหนึ่งผู้นั้นก็มาก็เข้ามาดีประตุแล้วกล่าวว่าคนผู้ใดมานอนศาลากูนี้จา โปริสตัวก็
กล่าวว่ากูก็พญาและยักษได้ยินกำอันนั้นก็หนีไปหั้นและอยู่ห้อยหนึ่งก็เข้ามากล่าวสันเดียนั้น
แล้วมหาสัตว์เจ้าก็หนีพญาและยักษได้ยินกำอันนี้ไปสันเดียนั้นหั้นและในเมื่อมัชฌิมะยามจักใกล้รุ่ง
ดั่งอัน ส่วนนางจิริปปพาวดีตื่นแล้วก็ลุกนั่งอยู่กลางซึ่งมหาสัตว์เจ้าอันเป็นพักรักแห่งต้นว่าข้าแค้น
มาราชาเจ้าจูงนอนเตอะผู้ข้าจักรักษาจะและว่าอัน โปริสตัวเจ้าก็อันทุกข์ลำบากหากมาเปลี่ยน
สันนั้นเจ้าก็กล่าวซึ่งนางว่าดูรานางเจ้าจักรักษาได้แต่จะรือนางก็กล่าวว่าข้าก็อาจรักษาได้แต่
และมาราชาเจ้าจูงนอนก่อนเตอะว่าอัน เมื่อนั้นมหาสัตว์เจ้าก็นอนหลับไปหั้นและในขณะที่เมื่อ
มาราชาเจ้าหลับดั่งอันยักษผู้นั้นก็มาดีเป็นประตุศาลาและกล่าวว่าคนผู้ใดมานอนอยู่ศาลากูนี้จา
ว่าอันนางก็ตอบว่ากูนางพญาและยักษได้ยินก็หนีไปหั้นแหละในกาละเมื่อตะติยะถวันสามและ
มาถึงดั่งอันนางจิริปปพาวดีมีไภยยะอันกลัวหากมาครอบงำก็มิใช่ยังพัคต้นก็หลับไปเล่าหั้น

และร้อยยักษี่เข้ามาตีเป็นประตูลากก็กล่าวว่าคนผู้ใดมาอยู่ศาลาภูนี้จาว่าอันในกาละนั้นหาผู้
ขานผู้ตอบบ่อได้สักคนหากว่านางหลับเสียแล้วหั้นและยักษี่รู้ว่าหลับเสียแล้วดั่งอันมันก็ร้อง
ถ้วนสองถ้วนสามทีก็บ่อมีไฟจกขานตอบมันสักคนสนั้นก็ตื่นรีบประตูลากเข้าไปยืนอยู่หั้น
แหละ เมื่อดั่งอันมีมณีกาบก็สะคุ้งตื่นเสียงอันยักษี่ตีประตูลากเข้ามาอยู่ในศาลานั้นมันถามว่า
ไฟเข้ามาอยู่ที่นี่อันจา ยักษี่กล่าวว่าภูนี้จื่อว่ากันตระกูลและว่าอันแล้วก็ออกหนีไปหั้นแหละ

กล่าวห้องสุทธานุผู้ตั้นก็บ่อระมวลกาละกวนเท่านี้ก่อนและ สุดแล้วเวลาบ่ายสามโมง
แก่ข้านายเลิศผู้เขียนธรรม เดือนสิบสองขึ้นสองค่ำวันพุธ พ.ศ.สองพันสี่ร้อยเก้าสิบสาม ตัวปี
ขาด ปะทะมะมูลศรัทธานายผายเป็นเก้าพร้อมภริยาลูกเต้าทุกคนได้สร้างยังธรรมเทศนาเจ้า
ดวงจื่อว่าสุทธานุนี้ไว้คำจ้อยพุทธศาสนาตราบสิ้น๕๐๐๐พระวัสสาแต่ดีหลี นิจจิง ทูวัง ทูวัง จูง
นักเตื่อะ

พระครูกิตตินันทปริชา วัดแซ่พลาง เรียบเรียงแล้วเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม
พ.ศ.๒๕๕๓ แล้วเวลา ๑๘.๐๐ น.

พระธีระภัทท์ ธีรภทฺโท ผู้พิมพ์ แล้วเสร็จเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓
เวลา ๑๓.๕๘ น.

